

**PROGRAM WSPIERANIA RODZINY
W GMINIE DĄBROWA TARNOWSKA
NA LATA 2025-2027**

Spis treści

I. WSTĘP.....	4
II. REGULACJE PRAWNE.....	5
1. Podstawa prawna.....	5
2. Zadania gminy w zakresie wspierania rodziny i pieczy zastępczej.....	6
III. DIAGNOZA ŚRODOWISKA.....	6
1. Demografia Gminy Dąbrowa Tarnowska.....	7
2. Statystyki pomocy społecznej w Gminie Dąbrowa Tarnowska.....	8
3. Wspieranie rodzin na terenie Gminy Dąbrowa Tarnowska.....	10
4. Zasoby instytucjonalne.....	13
IV. ZAŁOŻENIA PROGRAMU.....	15
1. Cel główny.....	16
2. Cele szczegółowe.....	16
3. Planowane działania na lata 2025-2027.....	16
4. Finansowanie Programu.....	22
V. REALIZATORZY PROGRAMU.....	23
VI. MONITORING I EWALUACJA PROGRAMU.....	24
VII. ZAKŁADANE EFEKTY REALIZACJI PROGRAMU.....	24
VIII. PODSUMOWANIE.....	25
Spis tabel.....	26

WYKAZ UŻYTYCH SKRÓTÓW

UM	Urząd Miejski w Dąbrowie Tarnowskiej
MOPSiWR	Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej i Wsparcia Rodziny w Dąbrowie Tarnowskiej
GKRPA	Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Dąbrowie Tarnowskiej
PCPR	Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Dąbrowie Tarnowskiej
POW	Placówki oświatowo – wychowawcze
CUW	Centrum Usług Wspólnych w Dąbrowie Tarnowskiej
MBP	Miejska Biblioteka Publiczna w Dąbrowie Tarnowskiej
KPP	Komenda Powiatowa Policji w Dąbrowie Tarnowskiej
ZI	Zespół Interdyscyplinarny w Dąbrowie Tarnowskiej
NK	Procedura „Niebieskie Karty”
ZKSS	Zespół Kuratorskiej Służby Sądowej w Dąbrowie Tarnowskiej
SR	Sąd Rejonowy w Dąbrowie Tarnowskiej
DDK	Dąbrowski Dom Kultury
CSi R	Centrum Sportu i Rekreacji w Dąbrowie Tarnowskiej
PMBS	Parafia pod wezwaniem Matki Boskiej Szkaplerznej w Dąbrowie Tarnowskiej
PKIU	Punkt Konsultacyjny dla osób uzależnionych i ich rodzin przy Miejskim Ośrodku Pomocy Społecznej i Wsparcia Rodziny w Dąbrowie Tarnowskiej
PK	Punkt konsultacyjny dla osób uwikłanych w przemoc domową przy Miejskim Ośrodku Pomocy Społecznej i Wsparcia Rodziny w Dąbrowie Tarnowskiej
GUS	Główny Urząd Statystyczny

I. WSTĘP

Niniejszy Program Wspierania Rodziny w Gminie Dąbrowa Tarnowska na lata 2025-2027, zwany dalej Programem jest kontynuacją programów wspierania rodziny realizowanych w gminie Dąbrowa Tarnowska od 2016r. i powstał w oparciu o ustawę z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej, która nakłada na gminę obowiązek podejmowania działań wspierających wobec rodzin przeżywających trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo – wychowawczych. Zakłada w szczególności wzmocnienie działań profilaktycznych i doskonalenie metod pracy z rodziną na rzecz pozostawienia w niej dziecka lub jego powrotu do rodziny naturalnej. Skuteczna pomoc dla rodzin przeżywających trudności w pełnieniu ról opiekuńczo-wychowawczych, jak i skuteczna ochrona dzieci może być osiągnięta poprzez współpracę przedstawicieli instytucji, które mają kontakt z dzieckiem i jego rodziną. Działania pomocowe na poziomie gminy polegają na udzielaniu rodzinie pomocy w radzeniu sobie z trudnościami tak, aby w efekcie nie doszło do umieszczenia dziecka w pieczy zastępczej, a jeżeli dojdzie do tego rodzaju interwencji, do stworzenia takich warunków w funkcjonowaniu rodziców dziecka, aby możliwy był powrót dziecka pod opiekę rodziny biologicznej.

Program koresponduje ze „Strategią Rozwiązywania Problemów Społecznych Miasta i Gminy Dąbrowa Tarnowska na lata 2021 - 2027”, zatwierdzoną uchwałą nr XXVIII/291/20 Rady Miejskiej w Dąbrowie Tarnowskiej z dnia 29 grudnia 2020 r. oraz z ustawą z dnia 4 listopada 2016 r. o wsparciu kobiet w ciąży i rodzin „Za życiem” (Dz. U. z 2023 r. poz. 1923 z późn.zm.), zgodnie z którą praca asystenta rodziny skoncentrowana jest również na zadaniach wynikających z wymienionej ustawy, a mianowicie na koordynacji wsparcia kobiet w ciąży i ich rodzin, zwłaszcza w odniesieniu do kobiet posiadających zaświadczenie o ciężkim i nieodwracalnym upośledzeniu albo nieuleczalnej chorobie zagrażającej życiu, które powstały w prenatalnym okresie rozwoju dziecka lub w czasie porodu.

Koordynatorem Programu jest Miejski Ośrodek Pomocy i Wsparcia Rodziny w Dąbrowie Tarnowskiej.

Podstawową zasadą Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej jest ochrona prawna rodziny. Dziecko i rodzina wymagają wsparcia i szczególnej troski opieki i ochrony. W rodzinie wychowują się kolejne pokolenia, które w okresie swojej dorosłości kształtują społeczeństwo. Rodzina pełni szereg funkcji mających na celu zaspokojenie potrzeb swoich członków, w tym rozwój biologiczny i psychospołeczny. Ponadto jest pierwszą instytucją wychowawczą, w której przebiega proces socjalizacji dzieci i kształtowania ich osobowości. Prawidłowemu funkcjonowaniu rodziny może zagrażać szereg czynników, których oddziaływanie czyni rodzinę dysfunkcyjną, nie potrafiącą sprostać swoim obowiązkom wobec dzieci oraz rozwiązać swoich problemów i sytuacji kryzysowych. Problemy występujące w takiej rodzinie często są złożone i wymagają interdyscyplinarnych rozwiązań. W sytuacji, gdy dobro dziecka jest zagrożone, dziecko powinno być chronione przez władze publiczne. Działalność na rzecz rodziny powinna koncentrować się na wyrównywaniu pomiędzy nimi różnic socjalnych, tworzeniu im równych szans, pomocy w obliczu ryzyka życiowego, natomiast działania podejmowane przez dzieci winny mieć na celu ochronę ich praw, wyrównywanie szans życiowych oraz zapewnienie im ochrony w obliczu zagrożeń.

Wsparcie rodziny przeżywającej trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczych jest zadaniem gminy. Zgodnie z przytoczoną wyżej ustawą o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej jest ono realizowane w formie pracy z rodziną oraz pomocy w opiece i wychowaniu dziecka, za zgodą rodziny i z jej aktywnym udziałem.

Praca z rodziną jest prowadzona w szczególności w formie konsultacji i poradnictwa specjalistycznego, terapii i mediacji, usług dla rodzin z dziećmi (w tym usług opiekuńczych i specjalistycznych), pomocy prawnej, szczególnie w zakresie prawa rodzinnego, oraz organizowania dla rodzin spotkań, mających na celu wymianę ich doświadczeń oraz zapobieganie izolacji (grupy wsparcia, grupy samopomocowe).

Rodziny biologiczne, które z różnych przyczyn przejawiają trudności w opiece i wychowaniu dzieci, objęte są wsparciem asystenta rodziny. Celem głównym działań wspierających, podejmowanych przez asystenta rodziny, jest uświadomienie rodziny jej ograniczeń i możliwości, a przez to motywowanie do podjęcia działań umożliwiających rozwiązanie problemów, poprawę funkcjonowania rodziny i polepszenie jej sytuacji. Głównym zadaniem bowiem asystenta rodziny jest niedopuszczenie do oddzielenia dzieci od rodziny, dlatego asystenci rodziny pozostają w ścisłej współpracy z pracownikami socjalnymi, koordynatorami rodzinnej pieczy zastępczej, kuratorami sądowymi, dzielnicowymi oraz pedagogami i nauczycielami ze szkół i przedszkoli, do których uczęszczają dzieci z rodzin objętych ich wsparciem. Okres współpracy asystenta rodziny z rodziną objętą wsparciem zależy od natężenia problemów i bieżących potrzeb rodziny, a także faktycznego zaangażowania rodziny we współpracę.

Głównym celem Programu Wspierania Rodziny w Gminie Dąbrowa Tarnowska na lata 2025-2027 jest zapewnienie dzieciom i rodzinom warunków rozwoju oraz pomocy w sytuacjach trudnych poprzez doskonalenie systemu wspierania rodziny oraz osiągnięcia standardów systemu pieczy zastępczej.

II. REGULACJE PRAWNE

1. Podstawa prawna

Podstawą prawną do realizacji Programu Wspierania Rodziny w Gminie Dąbrowa Tarnowska na lata 2025-2027 są następujące akty prawne:

1. Konwencja o Prawach dziecka przyjęta przez Zgromadzenie Ogólne Narodów Zjednoczonych dnia 20 listopada 1989 r. (Dz.U. z 1991 r. Nr 120 poz. 526 z późn. zm.)
2. Konstytucja Rzeczypospolitej Polskiej (Dz. U. z 1997r. Nr 78 poz. 483 z późn. zm.)
3. Ustawa z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej (Dz. U. z 2024 r. poz. 177 z późn. zm.)
4. Ustawa z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (Dz.U. z 2024 r. poz. 1283 z późn. zm.)
5. Ustawa z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy domowej (Dz.U. z 2024r. poz. 424 z późn. zm.)
6. Ustawa z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (Dz. U. z 2023 r. poz. 2151 z późn. zm.)
7. Ustawa z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii (Dz. U. z 2023 r. poz. 1939 z późn. zm.)
8. Ustawa z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz.U. z 2024 r. poz. 1465 z późn. zm.)
9. Ustawa z dnia 4 listopada 2016r. o wsparciu kobiet w ciąży i rodzin: „Za życiem” (Dz. U. z 2023 r. poz. 1923 z późn. zm.)

2. Zadania gminy w zakresie wspierania rodziny i pieczy zastępczej

Ustawa o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej w art. 176 określa następujące zadania własne gminy w zakresie wspierania rodziny i systemu pieczy zastępczej:

- 1) opracowanie i realizacja 3-letnich gminnych programów wspierania rodziny;
- 2) tworzenie możliwości podnoszenia kwalifikacji przez asystentów rodziny;
- 3) tworzenie oraz rozwój systemu opieki nad dzieckiem, w tym placówek wsparcia dziennego, oraz praca z rodziną przeżywającą trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczych przez:
  - a) zapewnienie rodzinie przeżywającej trudności wsparcia i pomocy asystenta rodziny oraz dostępu do specjalistycznego poradnictwa,
  - b) organizowanie szkoleń i tworzenie warunków do działania rodzin wspierających,
  - c) prowadzenie placówek wsparcia dziennego oraz zapewnienie w nich miejsc dla dzieci;
  - 4) finansowanie:
    - podnoszenia kwalifikacji przez asystentów rodziny,
    - kosztów związanych z udzielaniem pomocy rodzinie przeżywającej trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczych określonych w ustawie, ponoszonych przez rodziny wspierające;
  - 5) współfinansowanie pobytu dziecka w rodzinie zastępczej, rodzinnym domu dziecka, placówce opiekuńczo-wychowawczej, regionalnej placówce opiekuńczo-terapeutycznej lub interwencyjnym ośrodku preadopcyjnym;
  - 6) sporządzanie sprawozdań rzeczowo-finansowych z zakresu wspierania rodziny oraz przekazywanie ich właściwemu wojewodzie;
  - 7) prowadzenie monitoringu sytuacji dziecka z rodziny zagrożonej kryzysem lub przeżywającej trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczej, zamieszkałego na terenie gminy.

III. DIAGNOZA ŚRODOWISKA

Diagnozę opracowano w oparciu o dane Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej i Wsparcia Rodziny w Dąbrowie Tarnowskiej, w szczególności ocenę zasobów pomocy społecznej oraz sprawozdania resortowe MPiPS-03, za lata 2022 i 2023, a także pozyskane informacje od następujących instytucji:

- Urzędu Miejskiego w Dąbrowie Tarnowskiej,
- Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Dąbrowie Tarnowskiej,
- Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie w Dąbrowie Tarnowskiej,
- Powiatowego Urzędu Pracy w Dąbrowie Tarnowskiej,
- Poradni Psychologiczno – Pedagogicznej w Dąbrowie Tarnowskiej,
- Miejskiej Biblioteki Publicznej w Dąbrowie Tarnowskiej,

- Komendy Powiatowej Policji w Dąbrowie Tarnowskiej,
- Dąbrowskiego Domu Kultury,
- Zespołu Interdyscyplinarnego w Dąbrowie Tarnowskiej,
- Placówek oświatowo-wychowawczych,
- Świetlicy osiedlowej w Dąbrowie Tarnowskiej.

1. Demografia Gminy Dąbrowa Tarnowska

Gmina Dąbrowa Tarnowska położona jest w południowo-wschodniej części Polski, w województwie małopolskim na pograniczu Pogórza Karpackiego i Kotliny Sandomierskiej. Jest to gmina miejsko-wiejska, w jej skład wchodzi miasto Dąbrowa Tarnowska oraz 12 sołectw: Brnik, Gruszów Wielki, Gruszów Mały, Laskówka Chorąska, Lipiny, Morzychna, Nieczajna Dolna, Nieczajna Górna, Smęgorzów, Sutków, Szarwark, Żelazówka.

Dla potrzeb Programu opracowano zbiór tabel zawierających m.in. informacje na temat liczby mieszkańców, liczby młodzieży i dzieci, liczby dzieci z terenu Gminy Dąbrowa Tarnowska umieszczonych w pieczy zastępczej, liczby rodzin korzystających z: pomocy społecznej, dodatku mieszkaniowego, świadczeń rodzinnych, funduszu alimentacyjnego oraz stypendiów szkolnych i socjalnych. Zbiór tabel służy do analizy danych o rodzinach objętych wsparciem oraz określenia celów pracy z rodziną.

Tabela 1: Ocena zasobów pomocy społecznej za rok 2022

Rok 2022	Liczba mieszkańców wg grup wiekowych i płci	
Grupa wiekowa	mężczyzna	kobieta
0-3	407	406
4-6	386	334
7-18	1397	1306
wiek produkcyjny	6701	5855
60-64		653
65-74	966	1163
75-79	223	343
80+	263	557

Źródło: Dane z GUS.

Tabela 2: Ocena zasobów pomocy społecznej za rok 2023

Rok 2023	Liczba mieszkańców wg grup wiekowych i płci	
Grupa wiekowa	mężczyzna	kobieta
0-3	369	368
4-6	379	353
7-18	1400	1313
wiek produkcyjny	6646	5825
60-64		643

65-74	1007	1193
75-79	237	390
80+	267	533

Źródło: Dane z GUS.

2. Statystyki pomocy społecznej w Gminie Dąbrowa Tarnowska

Tabela 3: Dane dotyczące liczby osób, rodzin, dzieci, mieszkańców oraz asystentów rodziny w latach 2022-2023

Wyszczególnienie	Lata	
	2022	2023
Liczba mieszkańców Gminy Dąbrowa Tarnowska	20631	20582
Liczba dzieci zamieszkujących Gminę Dąbrowa Tarnowska	4206	4182
Liczba osób korzystających z pomocy społecznej	1252	1056
Liczba rodzin korzystających ze świadczeń rodzinnych	1733	1450
Liczba rodzin korzystających z funduszu alimentacyjnego	40	42
Liczba rodzin korzystających z ogólnopolskiej Karty Dużej Rodziny	314	93
Liczba osób zgłoszonych/korzystających z Punktu Konsultacyjnego dla osób Uwikłanych w Przemoc Domową	17	21
Liczba rodzin objętych procedurą „Niebieskie Karty”	39	32
Liczba asystentów rodziny	2	2
Liczba rodzin korzystających ze wsparcia asystentów rodziny	29	29

Źródło: Dane własne MOPSiWR lata 2022 i 2023

W 2022 roku pomoc społeczną przyznano 456 rodzinom, a w 2023 roku – 408 rodzinom.

Tabela 4: Dane dotyczące przyznanych świadczeń i pomocy społecznej w latach 2022-2023

WYSZCZEGÓLNIENIE	2022		2023	
	Liczba rodzin	Liczba osób w rodzinach	Liczba rodzin	Liczba osób w rodzinach
Świadczenia przyznane w ramach zadań zleconych i zadań własnych OGÓŁEM (bez względu na ich rodzaj, formę, liczbę oraz źródło finansowania) w tym:	456	1059	408	868
świadczenia pieniężne	406	966	370	810
świadczenia niepieniężne	313	606	181	466
Pomoc udzielana w postaci pracy socjalnej OGÓŁEM	419	952	311	692
Praca socjalna prowadzona w oparciu o kontrakt socjalny	Liczba kontraktów socjalnych	Liczba osób objętych kontraktami socjalnymi	Liczba kontraktów socjalnych	Liczba osób objętych kontraktami socjalnymi
	49	49	11	11

Źródło: Sprawozdania roczne MRPiPS-03 za lata 2022, 2023

Główną przyczyną zwracania się o pomoc społeczną jest ubóstwo. Z tej przyczyny w 2022 pomocy udzielono 295 rodzinom oraz w 2023 r. 255 rodzinom. Ponadto dominującymi problemami rodzin są długotrwała lub ciężka choroba (379 rodzin w 2022 r. a w 2023 r. 337 rodzin), niepełnosprawność (229 rodzin w 2022 r. oraz w 2023 r. 216 rodzin) oraz bezrobocie (149 rodzin w 2022 r., a w 2023 r. 138 rodzin).

Tabela 5: Powody przyznania pomocy społecznej w latach 2022 - 2023

POWÓD TRUDNEJ SYTUACJI ŻYCIOWEJ	2022		2023	
	Liczba rodzin	Liczba osób w rodzinach	Liczba rodzin	Liczba osób w rodzinach
UBÓSTWO	295	662	255	515
BEZDOMNOŚĆ	5	5	8	8
POTRZEBA OCHRONY MACIERZYŃSTWA	69	373	60	310
W TYM: POTRZEBA OCHRONY WIELODZIETNOŚCI	67	364	56	298
BEZROBOCIE	149	347	138	328
NIEPEŁNOSPRAWNOŚĆ	229	435	216	377
DŁUGOTRWAŁA LUB CIĘŻKA CHOROBA	379	832	337	685
BEZRADNOŚĆ W SPRAWACH OPIEK.- WYCHOWAWCZYCH I PROWADZENIA GOSPODARSTWA DOMOWEGO – OGÓLEM,	31	110	33	100
W TYM: RODZINY NIEPEŁNE	14	22	18	56
RODZINY WIELODZIETNE	17	69	3	13
PRZEMOC DOMOWA	7	32	7	19
ALKOHOLIZM	41	64	43	56
NARKOMANIA	0	0	0	0
TRUDNOŚCI W PRZYSTOSOWANIU DO ŻYCIA PO ZWOLNIENIU Z ZAKŁADU KARNEGO	7	7	7	7
ZDARZENIE LOSOWE	0	0	5	8
KLĘSKA ŻYWIOŁOWA LUB EKOLOGICZNA	0	0	7	12

Źródło: Sprawozdania roczne MPiPS-03 za lata 2022 i 2023

Jak wynika z powyższej tabeli, jednym z problemów rodzin z Gminy Dąbrowa Tarnowska jest także bezradność w sprawach opiekuńczo-wychowawczych, szczególnie związana z samotnym wychowywaniem dzieci. Z powodu bezradności w sprawach opiekuńczo-wychowawczych w 2022 r. pomocy społecznej udzielono 31 rodzinom, w tym 14 niepełnym rodzinom. Natomiast w 2023 r. pomocy społecznej udzielono 33 rodzinom, w tym rodzinom niepełnym 18. Ponadto w 2022r. przyznano świadczenia z pomocy społecznej m.in. 41 rodzinom z powodu alkoholizmu oraz 7 rodzinom z uwagi na przemoc domową, a w 2023r. z powodu alkoholizmu 43 rodzinom oraz 7 rodzinom z powodu przemocy domowej.

Tabela 6: Charakterystyka rodzin, korzystających z pomocy społecznej w latach 2022-2023

WYSZCZEGÓLNIENIE	2022		2023	
	Liczba rodzin	Liczba osób w rodzinach	Liczba rodzin	Liczba osób w rodzinach
RODZINY OGÓLEM	542	1252	490	1056
o liczbie osób				
1	299	279	277	277
2	79	158	65	130
3	52	156	40	120
4	50	200	42	168
5	48	240	42	210
6 i więcej	34	219	24	151
w tym (z wiersza 1)				
rodziny z dziećmi ogółem	172	732	139	587
o liczbie dzieci				
1	62	184	48	141
2	53	225	37	154
3	35	182	38	191
4	15	90	13	78
5	6	42	2	14
6	0	0	1	9
7 i więcej	1	9	0	0
RODZINY NIEPEŁNE OGÓLEM	56	176	49	157
o liczbie dzieci				
1	32	75	24	53
2	13	43	12	41
3	5	22	10	47
4 i więcej	6	36	3	16
RODZINY EMERYTÓW I RENCISTÓW OGÓLEM	113	209	101	179
o liczbie osób				
1	68	68	63	63
2	22	44	20	40
3	9	27	7	21
4 i więcej	14	70	11	55

Źródło: Sprawozdania roczne MRPiPS-03 za lata 2022 i 2023

3. Wspieranie rodzin na terenie Gminy Dąbrowa Tarnowska

Jednostką odpowiedzialną za wspieranie rodzin w Gminie Dąbrowa Tarnowska jest Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej i Wsparcia Rodziny w Dąbrowie Tarnowskiej. W strukturze MOPSiWR funkcjonują m.in. Punkt Konsultacyjny dla Osób Uwikłanych w Przemoc Domową, Punkt Konsultacyjny dla Osób Uzależnionych i ich Rodzin oraz Zespół Interdyscyplinarny w Dąbrowie Tarnowskiej.

Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej i Wsparcia Rodziny w Dąbrowie Tarnowskiej zatrudnia 2 asystentów rodziny . W 2022r. pomocą asystenta rodziny objętych było 29 rodzin wychowujących 51 dzieci, natomiast w 2023r. były to 33 rodziny wychowujące 50 dzieci.

Gmina Dąbrowa Tarnowska ponosi koszty związane z pobytem dzieci w pieczy zastępczej – koszty te corocznie wzrastają w związku z okresem pobytu dzieci w pieczy zastępczej (im dłuższy pobyt dziecka w pieczy zastępczej, tym większy procentowy udział Gminy w kosztach tego pobytu). Z informacji uzyskanych z Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie w Dąbrowie Tarnowskiej z terenu Gminy Dąbrowa Tarnowska w 2022 r. przebywało 7 dzieci w rodzinach zastępczych, natomiast w 2023 r. przebywało 10 dzieci w rodzinach zastępczych.

Zgodnie z art. 191 ust. 9 ustawy z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej, gmina współfinansuje koszty związane z koordynacją rodzinnej pieczy zastępczej. W 2022 r. wydatkowano łączną kwotę **158 477, 66 zł**, natomiast w 2023 r. wydatkowano łączną kwotę **183 676, 95 zł**.

W 2022 roku łączna kwota wydatkowana na rodziny zastępcze (zadania własne) wynosiła – **158 477,66 zł** wydatki związane z koordynacją rodzinnej pieczy zastępczej zgodnie z art. 191 ust. 9 ustawy z dnia 9 czerwca 2011r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej oraz za dzieci umieszczone w Placówkach Opiekuńczo-Wychowawczych (6 dzieci), natomiast w 2023 roku wydatkowano łącznie kwotę – **183 676,95 zł** za dzieci umieszczone w Placówkach Opiekuńczo-Wychowawczych (6 dzieci).

Tabela 7: Dane dotyczące liczby dzieci z terenu gminy Dąbrowa Tarnowska przebywającej w pieczy zastępczej

Liczba dzieci z terenu gminy Dąbrowa Tarnowska przebywającej w pieczy zastępczej	2022	2023
Liczba dzieci przebywających w rodzinach zastępczych	8	10
Liczba dzieci przebywających w placówkach opiekuńczo-wychowawczych	6	6

Źródło: Dane z Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie w Dąbrowie Tarnowskiej za 2022-2023r.

Zgodnie z art. 191 ust. 1 pkt 1, ust. 9 ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej gmina właściwa ze względu na miejsce zamieszkania dziecka przed umieszczeniem go po raz pierwszy w rodzinnej pieczy zastępczej ponosi wydatki z tytułu pobytu tego dziecka w rodzinie zastępczej albo rodzinnym domu dziecka w wysokości:

- a) 10% wydatków na opiekę i wychowanie dziecka w pierwszym roku pobytu dziecka w pieczy zastępczej,
- b) 30% wydatków na opiekę i wychowanie dziecka w drugim roku pobytu dziecka w pieczy zastępczej,
- c) 50% wydatków na opiekę i wychowanie dziecka w trzecim roku i następnych latach pobytu dziecka w pieczy zastępczej.

Ponadto zgodnie z art. 191 ust. 1, ust. 10 ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej gmina właściwa ze względu na miejsce zamieszkania dziecka przed umieszczeniem go po raz pierwszy w pieczy zastępczej ponosi wydatki przeznaczone na utrzymanie dziecka w placówce opiekuńczo-wychowawczej, regionalnej placówce opiekuńczo-terapeutycznej albo interwencyjnym ośrodku preadopcyjnym w wysokości:

- a) 10% w pierwszym roku pobytu dziecka w pieczy zastępczej,
- b) 30% w drugim roku pobytu dziecka w pieczy zastępczej,
- c) 50% w trzecim roku i następnych latach pobytu dziecka w pieczy zastępczej

– średnich miesięcznych wydatków przeznaczonych na utrzymanie dziecka w placówce opiekuńczo-wychowawczej, regionalnej placówce opiekuńczo-terapeutycznej albo interwencyjnym ośrodku preadopcyjnym.

W związku z podejrzeniem przemocy w rodzinie w 2022 r. wszczęto procedurę Niebieskiej Karty względem 38 rodzin z terenu Gminy Dąbrowa Tarnowska, działaniami Zespołu interdyscyplinarnego oraz grup roboczych objętych było łącznie 38 rodzin. W 2023 r. Niebieską Kartę założono 47 rodzinom, łącznie działaniami Zespołu interdyscyplinarnego oraz grup roboczych/diagnostyczno-pomocowych objętych było 47 rodziny.

W latach 2022 i 2023 nie odnotowano na terenie Gminy Dąbrowa Tarnowska przypadku odebrania dziecka w trybie art. 12a ustawy o przeciwdziałaniu przemocy domowej tj. w sytuacji bezpośredniego zagrożenia życia lub zdrowia dziecka w związku z przemocą w rodzinie.

Obowiązująca ustawa z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej wprowadziła wiele rozwiązań dotyczących pomocy rodzinie. Jedną z form pomocy dla rodzin przeżywających trudności w zakresie opieki i wychowania dzieci są rodziny wspierające, które we współpracy z asystentem rodziny pomagają konkretnej rodzinie:

- w opiece i wychowaniu dzieci,
- prowadzeniu gospodarstwa domowego,
- kształtowaniu i wypełnianiu podstawowych ról społecznych.

Zadaniem rodziny wspierającej jest aktywna pomoc w przezwyciężaniu trudnych sytuacji w rodzinach tego wymagających. Formy pomocy uzależnione są od potrzeb rodziny i mogą dotyczyć m.in.: wskazówek dotyczących sprawowania opieki i wychowania dzieci, kształtowania i wypełniania podstawowych ról społecznych, organizacji czasu rodziny, pomocy w nauce, zarządzania budżetem oraz prowadzenia gospodarstwa domowego.

Zasady powoływania i współpracy rodziny wspierającej określają art. 29 - 31 ww. ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej.

Pełnienie funkcji rodziny wspierającej może być powierzone osobom z bezpośredniego otoczenia dziecka (np. sąsiedzi, dziadkowie, krewni, znajomi), które:

1. nie były skazane prawomocnym wyrokiem za umyślne przestępstwo,
2. nie figurują w bazie danych Rejestru Sprawców Przestępstw na Tle Seksualnym z dostępem ograniczonym.

Rodzinę wspierającą dla rodziny wspieranej, zamieszkującej na terenie Gminy Dąbrowy Tarnowskiej, ustanawia Burmistrz Dąbrowy Tarnowskiej po uzyskaniu pozytywnej opinii Dyrektora Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej i Wsparcia Rodziny w Dąbrowie Tarnowskiej, wydanej na podstawie przeprowadzonego rodzinnego wywiadu środowiskowego.

Rodzina wspierająca nie otrzymuje wynagrodzenia z tytułu pełnienia tej funkcji, może otrzymać jedynie zwrot kosztów związanych z udzielaniem wsparcia. Zasady zwrotu kosztów określa umowa zawierana przez Burmistrza Dąbrowy Tarnowskiej z rodziną wspierającą.

Obecnie na terenie Naszej Gminy brak jest chętnych osób do pełnienia funkcji rodziny wspierającej. W dalszym ciągu MOPSiWR będzie prowadził działania propagujące rodziny wspierające na terenie gminy. W celu nawiązania współpracy z rodzinami wspierającymi, zorganizowano akcje informacyjne na temat rodzin wspierających (ulotki).

4. Zasoby instytucjonalne

Program Wspierania Rodziny w Gminie Dąbrowa Tarnowska na lata 2025-2027 będzie służył realizacji gminnej polityki rodzinnej. W gminie funkcjonują różnorodne instytucje i organizacje, mające w obrębie swoich zainteresowań i działań rodzinę i dziecko, a w szczególności:

1) Urząd Miejski:

- przydział mieszkań komunalnych i lokali socjalnych
- wspieranie lokalnych programów oraz inicjatyw na rzecz rodziny w zakresie kreowania i upowszechniania pozytywnych wzorców funkcjonowania rodziny.

2) Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej i Wsparcia Rodziny w Dąbrowie Tarnowskiej

- praca socjalna,
- przyznawanie i wypłata m.in.: świadczeń z pomocy społecznej, świadczeń rodzinnych i funduszu alimentacyjnego, dodatków mieszkaniowych i energetycznych,
- dożywianie dzieci w szkole,
- specjalistyczne poradnictwo,
- specjalistyczne usługi opiekuńcze dla osób z zaburzeniami psychicznymi,
- usługi opiekuńcze w miejscu zamieszkania,
- specjalistyczne usługi opiekuńcze,
- Karta Dużej Rodziny,
- wsparcie rodzin z ustawy o wsparciu kobiet w ciąży i rodzin "Za życiem".

3) Punkt Konsultacyjny dla Osób Uwikłanych w Przemoc Domową i Punkt Konsultacyjny dla Osób Uzależnionych i ich Rodzin działający przy Miejskim Ośrodku Pomocy Społecznej i Wsparcia Rodziny w Dąbrowie Tarnowskiej:

- przeciwdziałanie problemom dotyczącym nadużywania alkoholu i narkomanii,
- poradnictwo, wsparcie i terapia psychologiczna,
- grupy wsparcia.

4) Zespół Interdyscyplinarny w Dąbrowie Tarnowskiej:

- wsparcie i pomoc rodzinom w przezwyciężaniu problemu przemocy,
- integrowanie i koordynowanie działań wszystkich instytucji oraz specjalistów w zakresie przeciwdziałania przemocy.

5) Centrum Usług Wspólnych Gminy Dąbrowa Tarnowska wraz z placówkami oświatowo- wychowawczymi:

- działalność edukacyjno- wychowawcza,
- organizacja wypoczynku,
- wsparcie psychologiczno-pedagogiczne dla dzieci i rodziców.

6) Dąbrowski Dom Kultury:

- organizacja czasu wolnego,
- działalność kulturalna.

7) Miejska Biblioteka Publiczna:

- upowszechnianie czytelnictwa,
- działalność kulturalna,
- organizacje czasu wolnego.

8) Placówki ochrony zdrowia:

- działalność w zakresie profilaktyki i opieki zdrowotnej.

9) Sąd Rejonowy :

- orzekanie z zakresu prawa rodzinnego i opiekuńczego.

10) Zespół Kuratorskiej Służby Sądowej:

- zadania o charakterze wychowawczo - resocjalizacyjnym, diagnostycznym, profilaktycznym i kontrolnym związanym z wykonywaniem orzeczeń Sądu.

11) Poradnia Psychologiczno- Pedagogiczna:

- diagnostyka,
- specjalistyczne wsparcie psychologiczne, pedagogiczne i terapeutyczne.

12) Komenda Powiatowa Policji:

- zapewnienie bezpieczeństwa dzieciom i rodzinom na terenie gminy,
- przeciwdziałanie przestępczości,
- działalność o charakterze profilaktycznym i edukacyjnym.

13) Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie:

- pomoc i wsparcie dla rodzin zastępczych oraz rodzin zagrożonych kryzysem,
- poradnictwo specjalistyczne, rodzinne, prawne, mediacje,
- zapewnienie dzieciom pieczy zastępczej.

14) Parafia:

- działalność charytatywna,
- wsparcie,
- Kuchnia „Betania”.

15) Organizacje pozarządowe:

- działalność charytatywna,
- organizowanie pomocy żywnościowej,
- organizowanie wypoczynku dla dzieci,
- wsparcie.

16) Centrum Sportu i Rekreacji:

- propagowanie zdrowego stylu życia,
- zagospodarowanie czasu wolnego.

17) Sołectwa:

- zagospodarowanie czasu wolnego,
- integracja środowiska lokalnego.

IV. ZAŁOŻENIA PROGRAMU

Program Wspierania Rodziny w Gminie Dąbrowa Tarnowska na lata 2025-2027 skierowany jest do rodzin z terenu Gminy Dąbrowa Tarnowska, przeżywających trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczych, rodzin z problemem bezrobocia, alkoholizmu, ubóstwa, przemocy domowej.

1. Cel główny:

Wzmocnienie potencjału rodziny oraz tworzenie warunków wspomagających prawidłowe funkcjonowanie rodziny oraz ograniczanie zagrożeń poprzez rozwój kompleksowego systemu wspierania rodziny na terenie Gminy Dąbrowa Tarnowska.

2. Cele szczegółowe:

- 1) Zabezpieczenie podstawowych potrzeb socjalno-bytowych rodzin,
- 2) Wspieranie rodzin przeżywających trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczych,
- 3) Zapobieganie zagrożeniom i sytuacjom kryzysowym, wpływającym na prawidłowe funkcjonowanie rodzin oraz rozwiązywanie już istniejących,
- 4) Podnoszenie profesjonalizmu kadry zajmującej się pracą z rodziną.

3. Planowane działania na lata 2025-2027

Cel główny Programu realizowany będzie poprzez realizację celów szczegółowych:

Tabela 8: Planowane działania w związku z realizacją celów Programu na rok 2025

Lp.	NAZWA DZIAŁANIA	JEDNOSTKA REALIZUJĄCA	PLANOWANY TERMIN REALIZACJI	MIERNIKI	ŹRÓDŁO FINANSOWANIA
Cel 1. Zabezpieczenie podstawowych potrzeb socjalno-bytowych rodzin					
1.	Udzielanie pomocy finansowej i rzeczowej rodzinom znajdującym się w trudnej sytuacji materialnej	MOPSiWR	Cały rok	Liczba rodzin objętych pomocą według potrzeb	Środki własne realizatora
2.	Świadczenie pomocy w postaci posiłków w ramach programu „Posiłek w szkole i w domu” na lata 2024-2028	MOPSiWR	Cały rok	Liczba rodzin i dzieci	Środki własne realizatora, środki zewnętrzne
Cel 2. Wspieranie rodzin przeżywających trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczych					
1.	Wsparcie asystenta rodziny dla rodzin przeżywających trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczych	MOPSiWR	Cały rok	Liczba wspieranych rodzin (według zgłoszonych potrzeb)	Środki własne realizatora
2.	Praca socjalna prowadzona z rodziną przeżywającą trudności opiekuńczo-wychowawcze	MOPSiWR	Cały rok	Liczba rodzin objętych pomocą według potrzeb	Środki własne realizatora

3.	Monitorowanie sytuacji zdrowotnej dzieci z rodzin wymagających wsparcia	MOPSiWR	Raz na rok	Liczba rodzin objętych pomocą według potrzeb	Środki własne realizatorów
4.	Pomoc psychologiczno-pedagogicznej dla rodzin borykających się z problemami opiekuńczo-wychowawczymi	MOPSiWR, POW	Cały rok	Liczba udzielonych porad/konsultacji wedle potrzeb zainteresowanych	Środki własne realizatorów

Cel 3. Zapobieganie zagrożeniom i sytuacjom kryzysowym, wpływającym na prawidłowe funkcjonowanie rodzin oraz rozwiązywanie już istniejących

1.	Usługi dla rodzin z dziećmi w tym usługi opiekuńcze i specjalistyczne	MOPSiWR	Cały rok	Liczba rodzin korzystających adekwatnie do potrzeb	Środki własne realizatora
2.	Prowadzenie konsultacji w Punkcie Konsultacyjnym dla osób Uwikłanych w Przemoc Domową oraz w Punkcie dla osób Uzależnionych i ich Rodzin	MOPSiWR, GKRPA	Cały rok	Liczba spotkań według potrzeb Liczba grup wsparcia	Środki własne realizatorów
3.	Kierowanie osób uzależnionych na leczenie	MOPSiWR, GKRPA, ZI	Cały rok	Liczba rodzin objętych pomocą według potrzeb	Środki własne realizatorów
4.	Wsparcie asystenta rodziny dla kobiet w ciąży i rodzin w ramach realizacji programu „Za życiem”	MOPSiWR	Cały rok	Liczba wspieranych rodzin (według zgłoszonych potrzeb)	Środki własne realizatora
5.	Zapewnienie dzieciom i młodzieży dostępu do różnorodnej oferty zajęć pozalekcyjnych oraz spędzania czasu wolnego	MBP, DDK	Cały rok	Liczba dzieci i młodzieży według potrzeb	Środki własne realizatorów
6.	Tworzenie warunków do działania rodzin wspierających, w tym promowanie rodzin wspierających	MOPSiWR	Cały rok	Liczba rodzin objętych według potrzeb	Środki własne realizatora
7.	Współfinansowanie kosztów umieszczenia dzieci w pieczy zastępczej	MOPSiWR	Cały rok	Liczba dzieci umieszczonych w rodzinach zastępczych (os.) Liczba dzieci umieszczonych w rodzinnym domu dziecka (os.)	Środki własne realizatora

				Liczba dzieci umieszczonych w placówce opiekuńczo - wychowawczej (os.) Liczba dzieci umieszczonych w regionalnej placówce opiekuńczo - terapeutycznej (os.) Liczba dzieci umieszczonych w interwencyjnym ośrodku preadopcyjnym (os.)	
8.	Prelekcje na temat przemocy domowej organizowane w szkołach podstawowych	KKP, ZI, MOPSiWR	II półrocze 2025r.	Liczba prelekcji, liczba uczestników	Środki własne realizatorów
Cel 4. Podnoszenie profesjonalizmu kadry zajmującej się pracą z rodziną.					
1.	Zorganizowanie i przeprowadzenie szkoleń specjalistycznych dla kadry MOPSiWR	MOPSiWR	Cały rok	Liczba szkoleń, liczba uczestników	Środki własne realizatora

Tabela 9: Planowane działania w związku z realizacją celów Programu na rok 2026

Lp.	NAZWA DZIAŁANIA	JEDNOSTKA REALIZUJĄCA	PLANOWANY TERMIN REALIZACJI	MIERNIKI	ŹRÓDŁO FINANSOWANIA
Cel 1. Zabezpieczenie podstawowych potrzeb socjalno-bytowych rodzin					
1.	Udzielanie pomocy finansowej i rzeczowej rodzinom znajdującym się w trudnej sytuacji materialnej	MOPSiWR	Cały rok	Liczba rodzin objętych pomocą według potrzeb	Środki własne realizatora
2.	Świadczenie pomocy w postaci posiłków w ramach programu „Posiłek w szkole i w domu” na lata 2024-2028	MOPSiWR	Cały rok	Liczba rodzin i dzieci	Środki własne realizatora, środki zewnętrzne

Cel 2. Wspieranie rodzin przeżywających trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczych

1.	Wsparcie asystenta rodziny dla rodzin przeżywających trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo - wychowawczych	MOPSiWR	Cały rok	Liczba wspieranych rodzin (według zgłoszonych potrzeb)	Środki własne realizatora
2.	Praca socjalna prowadzona z rodziną przeżywającą trudności opiekuńczo – wychowawcze	MOPSiWR	Cały rok	Liczba rodzin objętych pomocą według potrzeb	Środki własne realizatora
3.	Monitorowanie sytuacji zdrowotnej dzieci z rodzin wymagających wsparcia	MOPSiWR	Raz na rok	Liczba rodzin objętych pomocą według potrzeb	Środki własne realizatorów
4.	Pomoc psychologiczno-pedagogicznej dla rodzin borykających się z problemami opiekuńczo-wychowawczymi	MOPSiWR, POW	Cały rok	Liczba udzielonych porad/konsultacji wedle potrzeb zainteresowanych	Środki własne realizatorów

Cel 3. Zapobieganie zagrożeniom i sytuacjom kryzysowym, wpływającym na prawidłowe funkcjonowanie rodzin oraz rozwiązywanie już istniejących

1.	Usługi dla rodzin z dziećmi w tym usługi opiekuńcze i specjalistyczne	MOPSiWR	Cały rok	Liczba rodzin korzystających adekwatnie do potrzeb	Środki własne realizatora
2.	Prowadzenie konsultacji w Punkcie Konsultacyjnym dla osób Uwikłanych w Przemoc Domową oraz w Punkcie dla osób Uzależnionych i ich Rodzin	MOPSiWR, GKRPA	Cały rok	Liczba spotkań według potrzeb Liczba grup wsparcia	Środki własne realizatorów
3.	Kierowanie osób uzależnionych na leczenie	MOPSiWR, GKRPA, ZI	Cały rok	Liczba rodzin objętych pomocą według potrzeb	Środki własne realizatorów
4.	Wsparcie asystenta rodziny dla kobiet w ciąży i rodzin w ramach realizacji programu „Za życiem”	MOPSiWR	Cały rok	Liczba wspieranych rodzin (według zgłoszonych potrzeb)	Środki własne realizatora
5.	Zapewnienie dzieciom i młodzieży dostępu do różnorodnej oferty zajęć pozalekcyjnych oraz spędzania czasu wolnego	MBP, DDK	Cały rok	Liczba dzieci i młodzieży według potrzeb	Środki własne realizatorów
6.	Tworzenie warunków do działania rodzin	MOPSiWR	Cały rok	Liczba rodzin objętych pomocą według potrzeb	Środki własne realizatora

	wspierających, w tym promowanie rodzin wspierających				
7.	Współfinansowanie kosztów umieszczenia dzieci w pieczy zastępczej	MOPSiWR	Cały rok	Liczba dzieci umieszczonych w rodzinach zastępczych (os.) Liczba dzieci umieszczonych w rodzinnym domu dziecka (os.) Liczba dzieci umieszczonych w placówce opiekuńczo - wychowawczej (os.) Liczba dzieci umieszczonych w regionalnej placówce opiekuńczo - terapeutycznej (os.) Liczba dzieci umieszczonych w interwencyjnym ośrodku preadopcyjnym (os.)	Środki własne realizatora
8.	Prelekcje na temat przemocy domowej organizowane w szkołach podstawowych	SP, KKP, ZI, MOPSiWR	II półrocze 2026r.	Liczba prelekcji, liczba uczestników	Środki własne realizatorów
Cel 4. Podnoszenie profesjonalizmu kadry zajmującej się pracą z rodziną					
1.	Zorganizowanie i przeprowadzenie szkoleń specjalistycznych dla kadry MOPSiWR	MOPSiWR	Cały rok	Liczba szkoleń, liczba uczestników	Środki własne realizatora

Tabela 10: Planowane działania w związku z realizacją celów Programu na rok 2027.

Lp.	NAZWA DZIAŁANIA	JEDNOSTKA REALIZUJĄCA	PLANOWANY TERMIN REALIZACJI	MIERNIKI	ŹRÓDŁO FINANSOWANIA
Cel 1. Zabezpieczenie podstawowych potrzeb socjalno-bytowych rodzin					

1.	Udzielanie pomocy finansowej i rzeczowej rodzinom znajdującym się w trudnej sytuacji materialnej	MOPSiWR	Cały rok	Liczba rodzin objętych pomocą według potrzeb	Środki własne realizatora
2.	Świadczenie pomocy w postaci posiłków w ramach programu „Posiłek w szkole i w domu” na lata 2024-2028	MOPSiWR	Cały rok	Liczba rodzin i dzieci	Środki własne realizatora, środki zewnętrzne

Cel 2. Wspieranie rodzin przeżywających trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczych

1.	Wsparcie asystenta rodziny dla rodzin przeżywających trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo - wychowawczych	MOPSiWR	Cały rok	Liczba wspieranych rodzin (według zgłoszonych potrzeb)	Środki własne realizatora
2.	Praca socjalna prowadzona z rodziną przeżywającą trudności opiekuńczo – wychowawcze	MOPSiWR	Cały rok	Liczba rodzin objętych pomocą według potrzeb	Środki własne realizatora
3.	Monitorowanie sytuacji zdrowotnej dzieci z rodzin wymagających wsparcia	MOPSiWR	Raz na rok	Liczba rodzin objętych pomocą według potrzeb	Środki własne realizatorów
4.	Pomoc psychologiczno-pedagogicznej dla rodzin borykających się z problemami opiekuńczo-wychowawczymi	MOPSiWR, POW	Cały rok	Liczba udzielonych porad/konsultacji wedle potrzeb zainteresowanych	Środki własne realizatorów

Cel 3. Zapobieganie zagrożeniom i sytuacjom kryzysowym, wpływającym na prawidłowe funkcjonowanie rodzin oraz rozwiązywanie już istniejących

1.	Usługi dla rodzin z dziećmi w tym usługi opiekuńcze i specjalistyczne	MOPSiWR	Cały rok	Liczba rodzin korzystających adekwatnie do potrzeb	Środki własne realizatora
2.	Prowadzenie konsultacji w Punkcie Konsultacyjnym dla osób Uwikłanych w Przemoc Domową oraz w Punkcie dla osób Uzależnionych i ich Rodzin	MOPSiWR, GKRPA	Cały rok	Liczba spotkań według potrzeb Liczba grup wsparcia	Środki własne realizatorów
3.	Kierowanie osób uzależnionych na leczenie	MOPSiWR, GKRPA, ZI	Cały rok	Liczba rodzin objętych pomocą według potrzeb	Środki własne realizatorów

4.	Wsparcie asystenta rodziny dla kobiet w ciąży i rodzin w ramach realizacji programu „Za życiem”	MOPSiWR	Cały rok	Liczba wspieranych rodzin (według zgłoszonych potrzeb)	Środki własne realizatora
5.	Zapewnienie dzieciom i młodzieży dostępu do różnorodnej oferty zajęć pozalekcyjnych oraz spędzania czasu wolnego	MBP, DDK	Cały rok	Liczba dzieci i młodzieży według potrzeb	Środki własne realizatorów
6.	Tworzenie warunków do działania rodzin wspierających, w tym promowanie rodzin wspierających	MOPSiWR	Cały rok	Liczba rodzin objętych według potrzeb	Środki własne realizatora
7.	Współfinansowanie kosztów umieszczenia dzieci w pieczy zastępczej	MOPSiWR	Cały rok	Liczba dzieci umieszczonych w rodzinach zastępczych (os.) Liczba dzieci umieszczonych w rodzinnym domu dziecka (os.) Liczba dzieci umieszczonych w placówce opiekuńczo - wychowawczej (os.) Liczba dzieci umieszczonych w regionalnej placówce opiekuńczo - terapeutycznej (os.) Liczba dzieci umieszczonych w interwencyjnym ośrodku preadopcyjnym (os.)	Środki własne realizatora
8.	Prelekcje na temat przemocy domowej organizowane w szkołach podstawowych	SP, KKP, ZI, MOPSiWR	II półrocze 2027r.	Liczba prelekcji, liczba uczestników	Środki własne realizatorów
Cel 4. Podnoszenie profesjonalizmu kadry zajmującej się pracą z rodziną					

1.	Zorganizowanie i przeprowadzenie szkoleń specjalistycznych dla kadry MOPSiWR	MOPSiWR	Cały rok	Liczba szkoleń, liczba uczestników	Środki własne realizatora
----	--	---------	----------	------------------------------------	---------------------------

4. Finansowanie Programu

Finansowanie programu wspierania rodziny w Gminie Dąbrowa Tarnowska na lata 2025 – 2027 odbywać się będzie w ramach budżetu gminy, środków własnych instytucji biorących udział w realizacji programu oraz ze środków zewnętrznych pozyskiwanych w ramach programów i projektów.

V. REALIZATORZY PROGRAMU

Założenia Programu Wspierania Rodziny w Gminie Dąbrowa Tarnowska na lata 2025-2027 powinny realizować podmioty, które w ramach swoich kompetencji posiadają obowiązek wspierania rodziny przeżywającej trudności, w szczególności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczych oraz podmioty lub osoby specjalizujące się bądź mające kontakt z dzieckiem i rodziną.

Przy realizacji Programu współpracować winny:

podmioty publiczne m.in.:

- 1) właściwe referaty i stanowiska Urzędu Miejskiego,
- 2) Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej i Wsparcia Rodziny w Dąbrowie Tarnowskiej,
- 3) przedszkola publiczne, przedszkole niepubliczne Ochronka, szkoły podstawowe, szkoła podstawowa z oddziałami przedszkolnymi, Żłobek,
- 4) Dąbrowski Dom Kultury,
- 5) Miejska Biblioteka Publiczna w Dąbrowie Tarnowskiej,
- 6) Centrum Sportu i Rekreacji w Dąbrowie Tarnowskiej,
- 7) Ośrodki Zdrowia.

samorządowe służby i instytucje o zasięgu powiatowym i inne:

- 1) Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Dąbrowie Tarnowskiej,
- 2) Komenda Powiatowa Policji w Dąbrowie Tarnowskiej,
- 3) Poradnia Psychologiczno-Pedagogiczna w Dąbrowie Tarnowskiej,
- 4) Powiatowy Urząd Pracy w Dąbrowie Tarnowskiej,
- 5) szkoły ponadpodstawowe,
- 6) Sąd Rejonowy w Dąbrowie Tarnowskiej,
- 7) Sąd Rejonowy - Zespół Kuratorskiej Służby Sądowej.

podmioty niepubliczne:

- 1) przedszkola i szkoły niepubliczne,

- 2) organizacje pozarządowe działające w zakresie: profilaktyki, wspierania rodziny i dziecka, pomocy społecznej, edukacji, promocji i ochrony zdrowia, przeciwdziałania przemocy domowej,
- 3) kościoły.

VI. MONITORING I EWALUACJA PROGRAMU

Program realizowany będzie w latach 2025-2027. Z uwagi na długi okres realizacji będzie podlegał ewaluacji w zależności od występujących potrzeb rozpoznawanych i ustalanych przez podmioty zajmujące się sprawami rodziny.

Bieżący nadzór nad realizacją Programu sprawują Burmistrz Dąbrowy Tarnowskiej oraz Dyrektor Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej i Wsparcia Rodziny w Dąbrowie Tarnowskiej, który jest koordynatorem w zakresie realizacji Programu.

Monitoring będzie polegał na pozyskiwaniu informacji i danych od realizatorów Programu, co umożliwi wgląd w realizację podejmowanych działań, ocenę ich skuteczności, a w razie potrzeby podjęcie działań korygujących, oraz planowanie dalszych działań w zakresie wspierania rodziny. Podmioty lokalnego systemu wsparcia rodziny będą przekazywać sprawozdania z realizacji własnych zadań zawartych w Programie w formie elektronicznej na adres: sekretariat@mopsiwr.pl lub w formie pisemnej na adres Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej i Wsparcia Rodziny w Dąbrowie Tarnowskiej, ul. Kościuszki 15A, 33-200 Dąbrowa Tarnowska.

Zgodnie z art. 179 ust. 1 ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej, w terminie do dnia 31 marca każdego roku Burmistrz Dąbrowy Tarnowskiej składa Radzie Miejskiej w Dąbrowie Tarnowskiej roczne sprawozdanie z zakresu wspierania rodziny oraz przedstawia potrzeby związane z realizacją zadań.

VII. ZAKŁADANE EFEKTY REALIZACJI PROGRAMU

Realizacja niniejszego programu pozwoli na:

1. Zwiększenie kompetencji rodzicielskich.
2. Ograniczenie marginalizacji i degradacji społecznej rodzin.
3. Poprawę bezpieczeństwa rodziny i dziecka.
4. Zmniejszenie liczby dzieci objętych opieką pieczy zastępczej.
5. Reintegrację rodzin.
6. Umożliwienie powrotu dziecka do rodziny biologicznej.
7. Uwrażliwienie społeczności lokalnej na drugiego człowieka i jego sytuacji bytowej.
8. Specjalistyczne wsparcie dla rodzin przeżywających trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo - wychowawczych.
9. Wzrost poczucia wartości członków rodzin.
10. Wzrost poczucia bezpieczeństwa socjalnego.
11. Budowę prawidłowych relacji w rodzinie.
12. Zmniejszenie skali sytuacji kryzysowych.
13. Zwiększenie wiedzy na temat świadomego planowania rodziny.
14. Poprawę komunikacji pomiędzy rodzinami dotkniętymi kryzysem a pozostałymi członkami społeczności lokalnej.

VIII. PODSUMOWANIE

Program Wspierania Rodziny w Gminie Dąbrowa Tarnowska na lata 2025-2027 jest zgodny z kierunkiem i działaniami określonymi w Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych Gminy Dąbrowa Tarnowska. Program zakłada tworzenie optymalnych warunków dla prawidłowego funkcjonowania rodzin na terenie gminy Dąbrowa Tarnowska oraz poprawy stylu i jakości ich życia. Wsparcie rodzin będzie miało charakter profilaktyczny, ochronny a rodzinie będą stwarzane możliwości samodzielnego zmierzenia się ze swoimi problemami, co zwiększy szanse na prawidłowe funkcjonowanie w środowisku i poczucie odpowiedzialności przy wykorzystaniu własnych potencjałów. Powodzenie w zakresie realizacji Programu będzie zależać od współpracy z podmiotami zajmującymi się sprawami rodziny i podejmowanych działań interdyscyplinarnych.

Zagrożeniem, które ograniczy lub uniemożliwi osiągnięcie założonych efektów Programu, może być niechęć rodzin do podjęcia współpracy z asystentem rodziny, która może przejawiać się brakiem podejmowania działań ze strony poszczególnych członków rodzin niezbędnych do realizacji opracowanego wspólnie planu pracy z rodziną, który ma na celu poprawę ich funkcjonowania w środowisku.

Spis tabel

Tabela 1: Ocena zasobów pomocy społecznej za rok 2022.....	7
Tabela 2: Ocena zasobów pomocy społecznej za rok 2023.....	7
Tabela 3: Dane dotyczące liczby osób, rodzin, dzieci, mieszkańców oraz asystentów rodziny w latach 2022-2023.....	8
Tabela 4: Dane dotyczące przyznawanych świadczeń i pomocy społecznej w latach 2022-2023.....	8
Tabela 5: Powody przyznania pomocy społecznej w latach 2022 - 2023.....	9
Tabela 6: Charakterystyka rodzin, korzystających z pomocy społecznej w latach 2022-2023.....	10
Tabela 7: Dane dotyczące liczby dzieci z terenu gminy Dąbrowa Tarnowska przebywającej w pieczy zastępczej.....	11
Tabela 8: Planowane działania w związku z realizacją celów Programu na rok 2025.....	16
Tabela 9: Planowane działania w związku z realizacją celów Programu na rok 2026.....	18
Tabela 10: Planowane działania w związku z realizacją celów Programu na rok 2027.....	20